

SUP-tuottajavastuu

Tupakka, ilmapallot, kosteuspyyhkeet

Raimo Lilja, Ekoleima Ay

Sidosryhmäkokous verkossa 15.5.2020

Kuka on SUP-tuottaja

- A. Jäsenvaltioon sijoittautunut toimija, joka ammattimaisesti valmistaa, myy tai tuo maahan ja saattaa kyseisen jäsenvaltion markkinoille kyseisiä tuotteita
 - B. Toiseen jäsenvaltioon tai kolmanteen maahan sijoittautunut toimija, joka myy etäsopimuksilla suoraan kotitalouksille tai muille käyttäjille
- Tupakassa tuottajia ovat maahantuojat; irtofilttereissä myös etämyyntiä
 - Kosteuspyyhkeissä: valmistajia, maahantuojia, etämyyntiä; tuoteluokituksessa tekstiilituote/hygieniatuote/kosmetiikka
 - Ilmapalloissa: maahantuojia, etämyyjiä; ei yhteistä toimialajärjestöä; tuoteluokituksessa leluja

Mitä SUP-tuottajavastuuseen kuuluu SUP-direktiivin nojalla

Tuoteryhmä	Kustannusvastuu julkisten alueiden roskiksista	Kustannusvastuu roskaantumisen puhdistamisesta	Kustannusvastuu valistuksesta	Kustannusvastuu tiedonkeruusta ja raportoinnista
SUP-tupakkatuote	kyllä	kyllä	kyllä	tuotteet ja jätteet
SUP-ilmapallo	ei	kyllä	kyllä	tuotteet
SUP-kosteuspyyhe	ei	kyllä	kyllä	tuotteet

Kustannusvastuu ”julkisten alueiden jätteen keräysjärjestelmästä”

- ▶ Kansallisesti määritellään mitkä julkiset alueet tähän kuuluu
- ▶ Laajuus voi olla esimerkiksi:
 - ▶ Kuntien vakituisen puhtaanapidon kohteet (puistot, kadut, julkiset uimarannat yms)
 - ▶ + muut julkiset alueet? (pysäkit, liikenneasemat, torit, retkeilyreitit)
 - ▶ + julkiset kiinteistön haltijat? (virastot, koulut, seurakuntien kiinteistöt)
- ▶ Kyseisten tuottajien kustannusvastuu kattaa roskien hankinnan, tyhjennyksen, kuljetuksen ja jätteen käsittelyn
- ▶ Julkiset tupakkaroskikset tupakkatuottajien kustannusvastuulla
- ▶ Kustannusjako SUP-roskat/muut roskat sovittava/päätettävä

Roskaantumisen puhdistuksen kustannusvastuun rajausta direktiivissä

Vastuu kattaa:

- ▶ **viranomaisten toteuttamat tai teettämät** roskaantumisen puhdistamistoimet
- ▶ ”Välttämättömät” ”Kustannustehokkaat” toimet
- ▶ Kustannusvastuu jaettava ”oikeasuhteisesti”
- ▶ Kustannusten jaon perusteiden pitää olla läpinäkyviä
- ▶ Puhdistamiskustannusten rahoitusosuudet voidaan määrittää monivuotisina, kiinteinä määrinä

Kansallisesti päätettävä, mitä alueita koskee, minkälaista siivousta koskee (esim. säännöllinen/kampanjaluonteinen, yhteistyö järjestöjen, yritysten kanssa?)

Kustannus/järjestämisvastuu valistuksesta

Artiklan 10 mukaan toteutettava toimenpiteitä, joilla annetaan tietoa kuluttajille:

- ▶ Saatavilla olevista uudelleenkäytettävistä vaihtoehdoista
- ▶ Jätehuoltovaihtoehdoista ja parhaista käytännöistä SUP-jätteille
- ▶ Roskaantumisen ja epäasianmukaisen käsittelyn haitat ympäristölle
- ▶ Roskaantumisen ja epäasianmukaisen käsittelyn haitat viemäriverkostolle

YM alustava linjaus: valistusvastuu säädetään tuottajille, jolloin kustannusvastuukin tuottajilla (ei kustannusvastuuta julkisten tahojen valistustoimista)

Kustannus/järjestämistä vastuu tiedonkeruusta ja raportoinnista

- ▶ Kaikissa tuoteryhmissä kerättävä tieto ja raportoitava vuosittain markkinoille saatetuista SUP-tuotteista (tonnit, yksikköpainot; tarkemmin komission ohjeesta)
- ▶ Tupakkatuotteista kerättävä tieto ja raportoitava kulutuksen jälkeisestä jätemäärästä (julkisiin keräysjärjestelmiin kerätyt jätemäärät; roskaantuneiden alueiden siivouksesta jätemäärät)
- ▶ Ilmapallot ja kosteuspyyhkeet: ei erilliskeräysvelvoitetta -> todennäköisesti ei tarvitse raportoida jätteistä komissiolle
- ▶ Ensimmäinen raportointikausi 2022, paitsi tupakkajätteen osalta 2023

YM:n alustava linjaus: tietojen toimittamisvelvollisuus säädetään tuottajille, jolloin kustannusvastuukin tuottajilla.

Tarvittavia kansallisia valintoja ja selvityksiä

- ▶ Mitä alueita kustannusvastuuseen kuuluu (julkiset järjestelmät ja viranomaisen tekemä/teettämä roskaantumisen puhdistaminen)?
- ▶ Miten selvitetään SUP-roskien oikeudenmukainen osuus kustannuksista? (ks. PIR ELY:n ehdotus menettelyn vaiheista.)
- ▶ Miten toteutetaan SUP-valistus: koordinaatio julkinen/tuottajien toteuttama?
- ▶ SUP-jätteitä koskevan tiedonkeruun toteutus ja ”roskaselvitysten” kustannusjako: koordinaatio julkinen/tuottajien toteuttama